

Jardins de Can Rius

Caldes de Montbui

Ubicació

Comarca: Vallès Oriental
Lloc/Adreça: Carrer Torre Roja/ Plaça Taunustein
Alçada: 205

Coordenades:

Latitud: 41.63444
Longitud: 2.16008
UTM Est (X): 430043
UTM Nord (Y): 4609530

Classificació

Número de fitxa 08033 - 13
Àmbit: Patrimoni natural
Tipologia Zona d'interès
Estil / època: Romàntic Contemporani
Segle XIX
Any 1878
Estat de conservació Bo
Notes de conservació: s'han conservat la majoria d'espècies arbòries originals
Protecció Legal
Observacions protecció: BCIL (PGOU,1992)
Número inventari Sí (IPA 28433)
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Social
Titularitat Pública
Titular: Ajuntament de Caldes de Montbui (Pl. de la Font del Lleó, 11)
Fitxes associades:
[Can Rius](#)
Autoria de la fitxa Laura Bosch Martínez

Descripció

Jardins amb un estrat arbore i arbustiu destacable en el qual s'observen dues parts molt ben diferenciades, la primera molt més lligada al balneari per la seva proximitat, organitzat per una sèrie de parterres arbustius i arbres molts d'ells cententaris formant una sèrie de caminets que permeten el recorregut dels diferents espais. L'altra part, hi ha una zona destinada a l'esbarjo de grans i petits amb un conjunt de fusta destinat als més petits, i una zona de barbacoes.

En la part de marge de la riera de Caldes, inaccessible, però formant part de l'entorn del parc de Can Rius, es pot observar una clara representació del bosc de ribera, compostat d'espècies caducifòlies que creixen a banda i banda de la riera.

S'ha detectat la presència d'om barrejat amb roure a les zones més obagues i alzina. També s'ha observat pollancre i plàntans. En són exemples dues espècies nord-americanes: l'acàcia falsa o robínia (*Robinia pseudoacacia*) i el negundo (*Acer negundo*).

També s'han trobat associats a la vegetació arbòria, arbustos com els tamarius (*Tamarix canariensis* i *Tamarix africana*) -indicadors d'aigües riques en sals-, la sarga (*Salix eleagnos*) i el gatell (*Salix cinerea* ssp. *oleifolia*). Per sota dels grans arbres s'ha detectat la presència d'arç blanc (*Crataegus monogyna*); el sanguinyol (*Cornus sanguinea*); l'esbarzer (*Rubus ulmifolius*); el romegueró (*Rubus caesius*) i l'heura (*Hedera helix*). Com a herbes típiques de l'estrat herbaci hi ha la lleteressa de bosc (*Euphorbia amygdaloides*), i el fenàs boscà (*Brachypodium sylvaticum*).

Tant en el marge com en el parc, s'han detectat diverses espècies d'ocells com el colom domèstic o el tudó, la tórtora turca, la puput, la merla, el pit-roig, la cotxa, el tallarol cap negre, el tallarol de casquet, diverses tipus de mallerengues, la garsa, l'estornell vulgar, el pardal domèstic, el pardal xarrec, el pinsà, entre els més representatius, i també altres mamífers com l'esquirol, el ratolí de bosc, la musaranya, el rat-penat, etc. Pel que fa a la vegetació arbòria del Parc de Can Rius, cal assenyalar el pi pinyer (*Pinus pinea*), el vernís del Japó (*Ailanthus altissima*), l'alzina (*Quercus ilex*), l'alzina surera (*Quercus suber*), l'acàcia de tres punxes (*Gleditsia triacanthus*), el lledoner (*Celtis australis*), el pi blanc (*Pinus halepensis*), la fotínia (*Photinia glabra*), el llorer (*Laurus nobilis*), el boix (*Buxus sempervivens*), la tuia (*Platyclaudus orientalis*), el roure (*Quercus robur*), la troana (*Ligustrum japonicum*), el cedre (*cedrus*), el castanyer bord (*Aesculus hippocastanum*), el plataner (*platanus x hispanica*).

A aquest jardí es pot accedir bé a través del pont de Can Rius, format per dos grans arcs fets de maçoneria amb les cantonades de maó, que permet travessar la riera de Caldes, o bé pel portal que comunica amb la zona esportiva de les Cremades, prop del pont romànic.

Història

L'any 1853 es realitzà l'ampliació del complex de Can Rius a partir d'un projecte de l'arquitecte Miquel Garriga i Roca.

L'any 1878 es construeix un pont de pedra i maons, que uneix el complex termal amb un gran parc enjardinat que formarà part de l'establiment i que serà ubicat a l'altre costat de la riera de Caldes.

El mateix any un cop acabades les obres de construcció del pont, s'inicià la plantació dels arbres del parc, molts d'ells encara visibles als nostres dies.

L'any 1960, un cop tancat el balneari la propietat de Can Rius passà a ser propietat de la "Casa de Nuestra Señora de Montserrat", residència de l'ordre dels Cooperadors parroquials de Crist Rei". Després va ser ocupat per l'ordre Asociación-Espíritu-Acción, de monges que hi va residir fins l'any 2005.

L'any 2005, l'Ajuntament de Caldes de Montbui compra l'edifici i els jardins a l'ordre de les monges

Asociación-Espíritu-Acción.

L'any 2002 es va inaugurar el Parc de Can Rius, donant accés a la població.

D'ençà que el parc de Can Rius es va obrir a la població l'any 2002, l'entrada principal es va ubicar a la plaça de Taunnustein.

Des de l'estiu de l'any 2008, i inaugurat per la Festa Major del mateix any, al mes d'octubre, es va adequar una entrada al Parc de Can Rius a partir de la plaça Font del Lleó, un cop entrats al carrer del Pont. El juliol de 2006 l'Ajuntament va fer enderrocar l'última casa del carrer del Pont, edifici que formava part del complex de Can Rius i que fins el moment havia impedit el pas a la finca des de la plaça de la Font del Lleó. Aquest enderroc va ser el primer pas del projecte d'unió del parc de Can Rius amb el Centre Històric. També es va habilitar l'accés que porta fins al pont, construint una plaça amb una part central decorada amb llamborda, una zona enjardinada i dues rampes per permetre accedir ambdós costats de la riera.

Bibliografia

BOUZA, J.; CIFUENTES, L.; LOBO, I; MONLEÓN, A; SÁNCHEZ, J.; SERRANO, M^a M i TATJER, M. (2002). Història Termal de Caldes de Montbui. Editat per l'Ajuntament de Caldes de Montbui. Caldes de Montbui.

COSTA, R.; MONLEÓN, A i altres (2002). Història termal de Caldes de Montbui. Ed. Ajuntament de Caldes de Montbui i Patronat Municipal de Museus de Caldes de Montbui.

GARRIGA I ROCA, Miquel, (1853). Planimetria original del Balneari de Can Rius.

GENERALITAT DE CATALUNYA. (2008). Inventari del Patrimoni Cultural i Immoble de Catalunya. Caldes de Montbui (Vallès Oriental). Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació. Direcció General del Patrimoni Cultural. Servei d'Arqueologia i Paleontologia. Barcelona, maig de 2008.

LLOBET VALL-LLOSER A. (1848). Documentos para la historia de Caldes de Montbuy.

